

A.Gergely András – Rajkó Andrea

Üvegplafon a hitbeli létben? Női szerepfelfogások harmóniája a patriarchális értékrendben

Az előadás a női szerep és rang zsidóságon belüli néhány jelenségére fókuszál, a tradicionális meghatározó család-koordinációtól és a nőkre vonatkozó parancsoktól a napjainkban változó szereptulajdonításokig. Van-e és lehet-e a klasszikus „mamele-funkciónak” hatása az életvitelben egyre többször szerepet nyerő karrier-képekre, s milyen ennek találkozasmódja a szereptulajdonító közbeszédben, irodalomban, kortárs karrierképekben, avagy a sikerképesség alakulásában? Miként kap anyaszerepet és morális elköteleződést a nőegyleti tag egykor, s a kortárs vállalkozó, ranghelyzetet változtató „modern zsidó nő” az individuális énkiteljesítésben, önképben, közösségi szereptudatban?

Gergely Anna

A családi fotók szerepe a holokausztt előtti zsidóság történeti kutatásában

A téma kutatása több ponton érintkezik a néprajz, szociológia, a kulturális antropológia, a fotóantropológia és fotótörténet területeivel, módszertanával. Az előadás kísérletet tesz a családok vizuális kultúrájának feltárására, a családi fotók tematikájának csoportosítására, a család életvitele, társadalmi helyzete, a családi, rokonsági kapcsolatok rekonstrukciójára. A családi fotók a családi identitást is erősítik/erősítették, amennyiben a generációk közötti kontinuitást is képviselik/képviselték. A képek, családi albumok anyagai egy 20 éven át tartó interjúkészítői gyakorlat hozadékai, melyeknek szomorú, tragikus távlatot ad a holokausztra.

Glässer Norbert

„...e kornak iszamló, sikámos lejtőjén meg ne csúszszunk” Vallási közöny, ifjúságnevelés és neológ jövőképek az izr. publicisztikában

Löw Immánuel-től származó prédikációból vett fenti idézet a kor vallási-társadalmi változásaira, a gyermeknevelés és a közösség jövőjének kérdésére utalt. „Az átalakulás veszélylyel járt. Veszélylyel, mert félők lehetnénk, hogy az új élet s a tágasabb küzdő porond magokhoz vonják a legjobb erőket s a zsinagóga magára marad, elárvul s nem leszen neki istápolója, gyámola.” – mondta Löw a polgárosuló zsidóság változó világáról.

A család mintaadó szerepével, valamint felnevelő és őriző közeg voltával a 19. századi vallási közönyről szóló felekezeti diskurzusfolyamai élénken foglalkoztak. A keresztény felekezetekhez hasonló problémák vetődtek fel városi életformához kapcsolódóan az izraelita publicisztikákban és homiletikákban is. Az előadás a neológ rabbik zsinagógai szónoklatainak és a neológ izraelita felekezeti publicistáknak a problémafelvetéseit, megoldáskereséseit és jövőképeit elemzi, amit az ifjúság megváltozott vallási élete és a közösségi jövőképek mentén rajzoltak fel. Arra kérdez rá, miként érzékelik az ifjúság múlthoz és örökölt közösségi mintákhoz való viszonyát, a történetiségnek milyen rendje rajzolódik ki, és az milyen jövőképet vetít elő.